

unicef
per ogni bambino

Finanziato
dall'Unione Europea

ПОСІБНИК З ОСВІТНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ

Для неповнолітніх іноземців без супроводу
дорослих, молодих мігрантів та біженців в Італії

Finanziato
dall'Unione Europea

За підтримки Міністерства праці та соціальної політики

MINISTERO del LAVORO
e delle POLITICHE SOCIALI

Під редакцією Регіонального офісу ЮНІСЕФ
для Європи та Центральної Азії в Італії (Сара
Мартеллі, Софія Бенассіла, Елена Локателлі,
Людовіка Барбатто)

© Дитячий фонд ООН, ЮНІСЕФ (англ. United
Nations Children's Fund, UNICEF), 2024

ЗМІСТ

Вступ	2
Для неповнолітніх іноземців без супроводу дорослих	5
1. Що таке навчальний шлях?	7
2. Шляхи навчання та стажування в Італії	10
2.1. Якщо вам ще не виповнилося 14 років	12
2.2. Якщо вам більше ніж 14 років	13
2.3. Після отримання «Licenza Media»	14
3. Типи навчальних шляхів	16
4. Поради щодо пошуку місця навчання та роботи	30
5. Мінімальні вимоги та необхідні документи	32
6. Професійна мета	35
7. Оцінка навичок	37
8. Відповідь на оголошення про роботу	42
9. Трудові права	46
10. Ризики, щодо роботи без контракту	49
11. Принцип рівних можливостей та відсутності дискримінації	50
12. Сайти з подальшою інформацією	53
ДОДАТОК 1 – Резюме формату «Europass»	55
ДОДАТОК 2 – Тепер ваша черга!	61

Вступ

Ринок праці постійно змінюється швидкими темпами

Освітня та професійна орієнтація має важливе значення при переході від школи до світу праці, оскільки вона дозволяє молодим людям визначити свої професійні цілі та сприяє працевлаштуванню. Для неповнолітніх іноземців без супроводу важливою є освітня та професійна орієнтація, а також отримання сертифікатів про навчання задля того, щоб:

- знати, що передбачено обов'язковою освітою та навчанням;
- розуміти нові виклики та можливості на **ринку праці в Італії**;
- були **визнані** їхні **попередні навички та кваліфікація**;
- виявити свої **навички, інтереси та цілі в кар'єрі**;
- дізнатися, які **адміністративні процедури та документи** необхідні для пошуку роботи;
- мати можливості **усвідомленого вибору щодо працевлаштування**.

Шукачі роботи повинні знати про нові навички, які є корисними та затребуваними у світі праці.

Окрім конкретних **технічних навичок** для кожного сектора, все більше і більше роботодавців вимагають більше «поперечних» навичок, таких як робота в команді, критичне мислення, вирішення проблем, комунікативні та навички ведення переговорів. **Цифрові навички** також стають усе важливішими, беручи до уваги нові виклики та можливості, що з'являються завдяки штучному інтелекту.

Важливо йти в ногу з останніми змінами в сфері працевлаштування, а також із новими професіями і новими секторами.

Наприклад, зміна клімату дедалі частіше підкреслює необхідність інвестувати в так звані **«зелені навички»** — набір знань, навичок, цінностей і установок, необхідних для життя, розвитку й підтримки екологічно свідомого суспільства. За даними Міжнародної організації праці (МОП), до 2030 року «зелений» перехід призведе до створення 8,4 мільйона робочих місць у всьому світі (**зелених робочих місць**). (Наприклад, монтажники фотоелектричних панелей, фахівці з управління та переробки відходів, кухарі, що спеціалізуються на приготуванні страв з нульовим та безвідходним споживанням, спеціалісти з комунікацій та зеленого маркетингу тощо).

Важливо цінувати навички, набуті в минулому, та кваліфікації, отримані в країні походження.

Знання того, як конвертувати попередню кваліфікацію і як покращити навички, отримані до приїзду в Італію, має важливе значення для того, щоб **не втратити дорогоцінний час і швидше отримати доступ до вищої освіти або працевлаштування.**

Що таке Посібник з освітньої та професійної орієнтації?

Це посібник із доступу до навчальних можливостей, спрямованих на продовження освіти та сприяння працевлаштуванню. Його мета - дати рекомендації щодо вступу на ринок праці неповнолітнім, молодим мігрантам і біженцям, які прибули до Італії без супроводу.

Для кого призначений посібник?

- Неповнолітніх іноземців без супроводу та молодіх мігрантів і біженців;
- Опікунів-волонтерів, працівників імміграційних служб, учителів і всіх причетних дорослих осіб.

Які цілі посібника?

- Надавати корисну інформацію про доступ до **освітніх і навчальних програм**, спрямованих на продовження освіти та/або сприяння працевлаштуванню;
- Надавати рекомендації щодо того, як оцінити свої **навички** та визначити свою **професійну мету**;
- Окреслити **мінімальні вимоги та документи**, необхідні для пошуку та оформлення на постійну роботу в Італії;
- Надавати корисні поради з **підготовки резюме і подачі заявки на роботу**.
- Підвищити обізнаність про права працівників та ризики роботи без контракту.

Зверніть увагу

У Посібнику деякі офіційні вирази, пов'язані зі школою, спрощено за допомогою скороченої термінології, або тому, що вона частіше повторюється і зрозуміла молодим людям, або з міркувань економії місця в схематичніших розділах. Нижче подано кілька прикладів:

- Неповна середня школа: «Середня школа»
- Середня загальноосвітня школа: «Старші класи»
- Випускний атестат про закінчення першого циклу навчання: «Атестат про середню освіту»
- Підсумковий документ про закінчення другого циклу навчання: «Атестат про повну загальну середню освіту»

Для неповнолітніх іноземців без супроводу дорослих

Для чого мені потрібен Посібник із професійної орієнтації?

Якщо ви є неповнолітнім іноземцем без супроводу, молодий мігрант чи біженець і перебуваєте в приймальному центрі, цей посібник допоможе вам зрозуміти, як **орієнтуватися на ринку праці** та пройти **шляхи навчання для працевлаштування**.

Чому я не можу одразу почати працювати?

В Італії, будучи неповнолітнім, ви можете працювати лише якщо:

- вам **16 років** *
- Ви здобули обов'язкову освіту або пройшли щонайменше два роки стажування

Отже, якщо вам менше 14 років, ви повинні вступити до державної школи, отримати атестат про неповну середню освіту, а потім навчатися протягом перших двох років в «старших класах», поки вам не виповниться щонайменше 16 років. Якщо, з іншого боку, вам від 16 до 17 років і у вас немає атестата про повну загальну середню освіту, ви все одно не можете працювати, але можете вступити до «середньої школи» або до школи, що дозволяє надолужити упущене (CPIA).

* В Італії працевлаштування можливо з **15 років** у випадку початку курсу навчання за договором **професійної підготовки** (Законодавчий указ 81/2015 Ст. 43).

Чому навчальний курс важливий для пошуку роботи?

Навчальні курси дозволяють **одночасно навчатись та працювати**, а також розвинути навички («жорсткі» та «м'які»), які необхідні в сучасному діловому світі. Крім того, вони дозволяють отримати документ (зазвичай під назвою **Attestato**), який засвідчує діяльність, яку ви виконували **та набуті навички**. Так вам буде легше **шукати та знайти роботу!**

Як я можу знайти шлях, який підходить мені найбільше?

Існують **різні типи шляхів навчання** та профорієнтаційних курсів. Важливо приділити час і зібрати всю необхідну інформацію, щоб **зробити обґрунтований вибір**.

...Ви можете почати з цього Посібника!

Ви знайдете детальну інформацію про шлях, який вам підходить, документи, які вам потрібні, і до кого звернутися за безпосередньою підтримкою.

Приємного читання!

1. Що таке навчальна програма?

Навчальна програма – це наче дорога, якою треба йти від початкової точки до кінцевої.

Початок - це:

- всі ваші знання, кваліфікації та навички, які ви вже отримали;
- досвід, який ви набули на даний момент;
- особисті характеристики;
- ваші прагнення.

Шлях вперед визначається як:

- дії, які ви будете виконувати;
- усе, чому ви навчитесь;
- усе, що буде для вас корисним для досягнення своєї мети.

Завершальний етап визначається за допомогою:

- нових набутих знань, навичок та досвіду;
- усвідомлення власної підготовки;
- пошуку роботи та подальшого виходу на ринок праці.

ПОЧАТОК

На цьому етапі вам доведеться **оцінити та проаналізувати свої навички** та особисті характеристики. Вам потрібно буде добре подумати про те, яку роботу ви *хотіли б отримати*, що б ви хотіли робити або що ви вже вмієте робити.

Ці напрямки корисні, оскільки завдяки їм ви отримаєте **професійну орієнтацію та навчання**, а також знання про певну професію. Використайте цей навчальний процес, щоб зрозуміти, чи ви обрали для себе правильний шлях і роботу.

Школа - СРІА

Навчальний курс

Практичне навчання

Стажування

На цьому етапі ви розпочинаєте **власне пошук роботи**. Ви будете використовувати інструмент під назвою **Curriculum Vitae (резюме)**, який допоможе вам розповісти іншим про те, хто ви. Вам потрібно буде знати, як правильно вибрати пропозиції роботи.

ЗАВЕРШЕННЯ

**ЗВЕРНІТЬ
УВАГУ**

Візьміть на себе зобов'язання обрати шлях, яким ви хочете йти.

Витратьте стільки часу, скільки потрібно!

Якщо ви вже обрали навчальний шлях та вважаєте, що зробили хибний вибір, не переймайтесь... **Поговоріть зі своїм опікуном, вихователем або координатором приймального відділення** і попросіть, щоб вам дозволили переглянути свій вибір.

2. Шляхи навчання та стажування в Італії

Освіта є фундаментальним правом та обов'язком кожної особи до 18 років.

- ➔ Це **ПРАВО**, тому що воно необхідне для **особистого зростання**, працевлаштування та **інтеграції у суспільстві**
- ➔ Це **ОБОВ'ЯЗОК**, тому що кожен повинен отримати обов'язкову освіту та професійну підготовку, щоб мати доступ до ринку праці

ПРАВО НА ОСВІТУ

- Загальна декларація прав людини (ст. 26)
- Конвенція ООН про права дитини (ст. 28)
- Конституція Італії (ст. 34)
- «Закон Зампа» (англ. “Zampa Law”) про захист іноземних неповнолітніх осіб без супроводу (ст. 14)

Зарахування до школи є обов'язковим для всіх неповнолітніх у віці від 6 до 16 років, безкоштовним і може бути здійснено в будь-який час протягом року, навіть без документів!

Нижче ви знайдете важливу інформацію для зарахування до школи:

1

Найближчу школу можна знайти на сайті **Scuola in Chiaro**
<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

2

Зарахування до школи є **безкоштовним**

3

Ви можете зареєструватися **онлайн** або безпосередньо **в школі**

4

Ви можете розпочати навчання **у будь-який час року**

5

Ви можете розпочати навчання, навіть якщо у вас **неповний пакет документів** або **вони відсутні**

6

Ви будете зараховані до класу, **що відповідає вашому віку**, або, у залежності від ваших досягнень, до класу наступного або попереднього рівня.

7

Якщо у вас є такі документи, візьміть їх із собою на реєстрацію (в іншому випадку це не проблема):
документ, що посвідчує особу; дозвіл на проживання або довідка про подачу заяви на отримання дозволу; свідоцтво а про навчання за кордоном

8

Ви можете **отримати визнання вашого навчання за кордоном** двома способами:
за допомогою «визнання кваліфікації» або оцінки компетентності навчальним закладом.

2.1. Якщо вам ще не виповнилося 14 років

Якщо вам не виповнилося 14 років, ви можете вступити до середньої школи («scuola media»), де зможете отримати атестат про повну загальну середню освіту («Licenza Media»).

- Навчання в середній школі триває три роки і є обов'язковим.
- Окрім предметів, що викладаються, ви можете відвідувати допоміжні заняття з вивчення італійської мови
- Також у деяких школах є музичний курс
- Щоб знайти найближчу середню школу, перейдіть за посиланням

<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

Предмети, що вивчаються в середній школі¹

Українська

Наук и (біологія, хімія, фізика)

Англійська та друга іноземна мови

Музика

Історія

Образотворче мистецтво

Географія

Фізичне виховання

Математика

Технології

Для більш детальної інформації щодо того, що буде після отримання «атестату про середню освіту» перейдіть до розділу 2.3.

¹ <https://unica.istruzione.gov.it/it/orientamento/guida-alla-scelta/dal-sistema-integrato-0-6-anni-al-secondo-ciclo-di-istruzione/scuola-secondaria-di-primo-grado>

2.2. Якщо вам більше ніж 14 років

Якщо вам більше ніж 14 років і у вас немає «licenza media», ви можете записатися в **CPIA** або **Centro Provinciale per l'Istruzione degli Adulti** («Регіональний центр освіти для дорослих»).

- Центри CPIA пропонують різноманітні курси, які дозволяють **вивчити італійську мову та отримати базові навички, необхідні**, щоб увійти в світ працевлаштування.
- Під час навчання в школі ви можете подати запит на створення власного **Індивідуального плану навчання (Piano Educativo Individualizzato, PIE)** на основі власних потреб.
- Щоб знайти **найближчий до вас центр CPIA**, перейдіть за посиланням нижче та введіть «CPIA» та назву міста, у якому ви живете: <https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

Освітні курси, які пропонують Центри CPIA²

КУРС	ОПИС
Перший рівень Перший навчальний період (400 годин)	Шлях до отримання кінцевої кваліфікації першого циклу середньої освіти (<i>Licenza Media</i>).
Перший рівень Другий навчальний період (825 годин)	Шлях для отримання атестату, який засвідчує набуття базових навичок, пов'язаних із загальними курсами, стандартними для всіх курсів професійних та технічних інститутів.
Курс італійської мови та грамотності (180 годин)	Курс з вивчення італійської мови для іноземних громадян з базовою італійською (A1-A2)
Шляхи підвищення кваліфікації (200 годин)	Шляхи надолуження знань та навичок по завершенні неповної середньої школи (<i>scuola secondaria di primo grado</i>).
Модульні шляхи	Короткі модульні шляхи на початку кожного навчального року (вивчення мов, ІТ тощо).

² CeSPI, Національна організація з нагляду за неповнолітніми іноземцями без супроводу в Італії, перший звіт за 2020 рік. https://miur.gov.it/documents/20182/0/Rapporto_MSNA_2020.pdf/55d13f7c-66ac-701d-e75c-d43ee296cf3d?t=1616520134774

2.3. Після отримання «Licenza Media»

Після отримання «Licenza Media» можливі два шляхи:

1

Вибрати шлях професійного навчання

(Професійна освітня підготовка - ПОП)

Ви можете вибрати між:

- 3-річним або 4-річним курсом професійно-технічної освіти (ПТО)
- 3-річним стажуванням

Через 3 роки ви отримуєте **кваліфікацію спеціаліста**

Через 4 роки ви отримуєте **диплом спеціаліста**

2

Продовження навчання в середній школі

(Scuola Superiore)

Ви можете вибрати між:

- Старшими класами
- Технічним інститутом
- Професійно-технічним училищем

Через 5 років ви отримуєте **атестат про повну загальну середню освіту**

**КВАЛІФІКАЦІЯ СПЕЦІАЛІСТА /
ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА /
АТЕСТАТ ПРО ПОВНУ
ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ**

Після отримання кваліфікації або атестата відкриваються ще два шляхи

1

Шлях до працевлаштування

Наприклад:

- Навчання на робочому місці (стажування, практика, навчання...)
- Державна служба
- Короткий професійний курс

У кінці цих шляхів ви отримуєте **сертифікати та свідоцтва**.

2

«Університет» (Вища освіта)

Ви можете вибрати між:

- Університетом з 3- або 5-річним терміном навчання
- *Istruzione Tecnica Superiore* (ITS) (вища технічна освіта) від 2 або 3 років
- *Istruzione Tecnica Superiore* (ITS) (вища технічна освіта та практика) тривалістю 1 рік

Після закінчення університету ви маєте **ступінь** (бакалавра або магістра)

Після закінчення ITS або IFTS ви отримаєте **Сертифікат про вищу технічну спеціалізацію**

Працевлаштування

3. Типи навчальних шляхів

- ➔ Існують різні типи навчання та шляхів.
- ➔ Перед тим як зробити правильний для себе вибір, важливо зрозуміти різницю.
- ➔ Це допоможе вам зрозуміти, чого очікувати від кожного конкретного шляху та яких цілей можна досягнути по їх завершенні.

leFP або Istruzione e Formazione Professionale (Професійна освіта та підготовка, ПОП)

Які шляхи надає leFP? Шляхи leFP – це професійні шляхи, спрямовані на професійну підготовку студентів і їх подальшу швидку інтеграцію на ринок праці. Курси leFP контролюються на місці регіонами та автономними провінціями, які публічно закликають до фінансування курсів, що проводяться акредитованими навчальними структурами.

Розташування: курси проводяться в центрах професійної підготовки **Centri di Formazione Professionale (CFP)**, акредитованих регіонами, або в центрах **Istituti Professionali di Stato** (державні професійні інститути) на основі субсидіарності.

Тривалість: 3 або 4 роки. По завершенню двох років, студент може подати заявку на атестат про набуття базових навичок. По завершенню третього року навчання, студент отримує атестат *qualifica professionale* і може починати пошук роботи. Лише деякі курси мають четвертий рік навчання, необхідний для отримання атестату *diploma professionale* (вищий рівень, аніж атестат *qualifica*, отриманий по завершенню третього року).

Кваліфікації: 3 роки > атестат *Qualifica Professionale*
4 роки > атестат *Diploma Professionale*

Оплата: ваучери на навчання надаються для оплати вартості курсу.

Для отримання додаткової інформації: перейдіть за посиланням нижче та введіть “centro di formazione professionale” та назву регіону, де ви живете.

<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola>

- Шляхи leFP заохочують студентів навчатися за допомогою практичної діяльності. Вони включають в себе кілька практичних занять і семінарів.
- Професійні атестати leFP (*qualifica* та *diploma*) визнаються на національному та європейському рівнях.
- Якщо ви хочете, ви також можете пройти 5-й рік (за бажанням) у середній школі (*secondaria di secondo grado*), що дозволить вам отримати державний атестат *Diploma di Stato (Maturità)*.

Стажування / працевлаштування

Що таке стажування/працевлаштування: стажування – це період орієнтації та навчання, що проводиться на робочому місці, з метою ознайомлення стажера зі світом праці. **Це не трудові відносини, а шлях, спрямований на поєднання навчання з робочим досвідом.**

Стажування може бути **навчальним** (частина навчального плану вашого навчального шляху) або **позакласним** (розпочинається тільки після завершення навчання).

Для того, щоб почати позакласне стажування, потрібна угода між промоутером та організацією що приймає.

- **Промоутер:** центри зайнятості, агенції зайнятості, навчальні центри, державні та приватні навчальні заклади, асоціації, некомерційні організації, організації професійного навчання тощо. Звернувшись до цих організацій, ви можете отримати оновлений список вакансій для стажування у вашому регіоні. На початкових етапах стажування ці організації зосереджуються на **атестації навичок** та намагаються знайти **компанію** або іншу **організацію що приймає**, яка **найбільше відповідає вашим інтересам**.
- **Організація що приймає:** компанії, фахові студії, магазини, кооперативи тощо. Усі організації, в яких ви можете пройти стажування. Ви можете отримати список акредитованих компаній, звернувшись до промоутерів.

Тривалість: може змінюватись (мін. 2 місяці, макс. 12 місяців).

Кваліфікації: атестати та навчальні програми.

Оплата: позакласне стажування має включати мінімальну оплату 300 євро, яка може бути вище, залежно від регіону, в якому ви проживаєте.

Детальніше за посиланням: Центри зайнятості, агенції зайнятості, державні та приватні заклади, центри професійної підготовки та/або орієнтації, професійні інститути, асоціації та некомерційні організації.

- Під час стажування вас закріплять за **людиною, яка буде вести вас** на етапах навчання та роботи.
- Складається **навчальна програма**, яка встановлює відповідні **права та обов'язки**.
- Ви будете навчатися **безпосередньо на робочому місці**, збагачуючи свої **знання**.
- Цей шлях сприяє **прямій взаємодії з роботою або професією**.
- Це дозволяє **зорієнтуватися у виборі кар'єри**.

Навчальні шляхи, що пропонують стипендію Borsa Lavoro

Що таке borsa lavoro (робоча стипендія): *Borsa lavoro* – це навчальний інструмент, мета якого сприяння виходу на ринок праці через практичний досвід так званих “вразливих груп”, пропонуючи їм стипендію (тобто оплату) в обмін на їх участь. *Borsista*, або стипендіат, отримує платню від організації, яка пропонує робочу стипендію (а не від компанії чи організації, де отримано досвід роботи).

Промоутер: регіон, міська рада або інші громадські організації (фонди, благодійні асоціації, соціальні кооперативи тощо).

Тривалість: може змінюватись (мін. 2 місяці).

Кваліфікації: атестація та робочий досвід.

Оплата: *borsa lavoro* (може змінюватись). Мова йде не про заробітну плату, а про визнання бажання стипендіата стати частиною робочого середовища та виконувати призначені завдання.

Детальніше за посиланням: Центри зайнятості, агенції зайнятості, державні та приватні заклади, центри професійної підготовки та/або орієнтації, професійні інститути, асоціації та некомерційні організації.

- Це працевлаштування з **офіційною програмою навчання**.
- Вас закріплять за **людиною, яка буде вести вас** під час навчання.
- Цей шлях сприяє **прямій взаємодії з роботою або професією**.

Навчальні курси зі стажуванням.

Що таке стажування: це трудовий договір освітнього характеру, який надає підтримку молодим людям віком від 15 до 29 років, залежно від типу стажування при виході на ринок праці. Окрім виплати учневі **винагороди** за виконану роботу, роботодавець зобов'язаний забезпечити **йому/їй навчання, необхідне для набуття відповідної професійної компетенції для виконання покладених на нього/неї функцій та завдань**. Учень зобов'язаний пройти курс навчання, який, може бути завершений в компанії або за її межами. Є різні типи програм стажування (першого, другого та третього рівнів).

Стажування першого рівня - це трудовий договір, який полегшує включення молоді віком 15-25 років на ринок праці, шляхом набуття диплома та професійних навичок. Завдяки цій програмі, учні можуть пройти обов'язкове шкільне навчання та отримати атестат про повну середню освіту, професійну кваліфікацію/диплом або атестат про вищу технічну спеціалізацію.

Тривалість: **Мінімум 6 місяців: Максимум: 3 роки** для отримання професійної кваліфікації; **4 роки** для отримання професійного диплома або атестата про повну середню освіту. Тривалість програми може бути 1 рік для тих, хто вже має професійну кваліфікацію та бажає отримати професійний диплом або атестат про вищу технічну спеціалізацію.

Кваліфікації: взявши участь у стажуванні першого рівня, ви отримуєте професійну кваліфікацію/диплом, диплом про повну середню освіту, або атестат про вищу вищу технічну спеціалізацію (IFTS).

Оплата за стажування першого рівня становить 2000 євро на рік для неповнолітніх та 3000 євро для людей старше 18 років.

Більш детально: звертайтеся до компаній, які пропонують стажування. Ви також можете отримати інформацію в центрах зайнятості, агенціях зайнятості, державних та приватних організаціях, центрах професійної підготовки та/або орієнтації. Запитайте їх, чи мають вони оновлену інформацію про можливості стажування в компаніях чи інших організаціях в їхньому регіоні.

- Включає письмовий **контракт, випробувальний термін** та **індивідуальний план навчання** (*Piano Formativo Individuale, PFI*).
- **Після закінчення стажування**, роботодавець приймає рішення, чи укласти договір про постійне працевлаштування чи розірвати договір про стажування.

Servizio Civile Universale (універсальна цивільна служба)

Що таке цивільна служба? Це добровільне рішення присвятити кілька місяців свого життя беззбройній та ненасильницькій обороні країни, миру між людьми та **поширенню цінностей, що є фундаментальними для Італійської Республіки**, беручи участь у діях на користь громад і території. Бути **волонтером цивільної служби** – це можливість **виросити як особистість та пройти навчання**. Ось чому брати участь у цивільній службі в трудовому середовищі може бути корисним.

Вимоги: заявники повинні мати дійсний дозвіл на проживання в Італії та бути віком від 18 до 28 років.

Процедура: щороку уряд Італії публікує **bando (заклик подачі заявок)** з метою **набору волонтерів** для участі в програмах універсальної цивільної служби (наприклад, у 2022 році уряд

опублікував *bando*, закликаючи набір у понад 56000 волонтерів). Кожен заклик подачі заявок *bando* надає **різні програми, запропоновані різними організаціями**.

Якщо ви зацікавлені, ви можете подати заявку до терміну, зазначеного в *bando*:

1. Перейдіть за посиланням <https://www.politichegiovani.it/servizio-civile/bandi-e-avvisi-di-servizio-civile/> ;
2. **Уважно** прочитайте оголошення *bando*;
3. **Оберіть програму**, яка найбільше співпадає з вашими інтересами та очікуваннями;
4. Ви можете подати свою заявку через онлайн-платформу DOL: www.domandaonline.serviziocivile.it ;
5. Для входу в систему, вам потрібно мати цифрову ідентичність **SPID**: <https://www.spid.gov.it/> ;
6. Якщо ви пройшли попередній відбір, організація, яка веде проект, запросить вас на **співбесіду**;
7. Якщо вас виберуть, ви станете **волонтером цивільної служби** та підпишете контракт з *Італійським департаментом молодіжної політики та універсальної цивільної служби* (Dipartimento per le Politiche Giovanili e il Servizio Civile Universale della Presidenza del Consiglio dei Ministri).

Тривалість: від 8 до 12 місяців, залежно від програми. Щотижня робоче навантаження не менше 25 годин; або загальна кількість годин на рік: від 1145 годин для програм тривалістю 12 місяців і 765 годин для проектів тривалістю 8 місяців.

Кваліфікації: професійна підготовка і атестування участі в цивільній службі.

Винагорода: передбачена щомісячна винагорода.

Детальніше: ви можете ознайомитися з деталями щодо прийому заявок на участь в універсальній цивільній службі на веб-

сайті *Dipartimento per le Politiche Giovanili e il Servizio Civile Universale*:
<https://www.politichegiovanili.gov.it/servizio-civile/cosa-e-il-servizio-civile/>

- Деякі програми **надають перевагу молоді, яка має менші можливості**.
- Для деяких програм є можливість задіяти **період наставництва (тривалістю до трьох місяців)**, щоб полегшити ваше занурення в робоче середовище.
- Щоб дізнатися, **як викладений bando та як подати заявку**, перейдіть за посиланням на його версію 2024 року:
<https://www.scelgoilserviziocivile.gov.it/leggi-il-bando/il-testo/>

Короткострокові атестування та професійні курси

Поряд з перерахованими вище варіантами є великий вибір **короткострокових шляхів, які дають вам можливість спеціалізуватися в конкретних професіях**. Детальна інформація про ці курси (тривалість, вимоги, можливості працевлаштування тощо) суттєво відрізняється залежно від сфери зайнятості та типу кваліфікації або сертифікації, які ви хотіли б отримати. Курси із спеціалізації організовують в основному місцеві структури - державні, приватні чи третього сектору. Тому важливо дізнатися про можливості, доступні в регіоні чи провінції, де ви проживаєте.

Кілька прикладів: нижче наведено три приклади професій і кваліфікацій, які можна опанувати під час професійного атестування та короткострокових курсів.

Мовний і культурний посередник: Посада, яка користується великим попитом, вона включає управління делікатними процесами **спілкування та відносин з іноземцями**, з метою підтримки їх у доступі до ключової інформації, державних та приватних послуг, підтримки їх інтеграції в системи освіти, роботи, охорони здоров'я тощо. Будучи мовним і культурним посередником, ви можете працювати у різних установах: медичних установах, поліцейських відділках, префектурах, центрах зайнятості, школах, закладах сфери соціальної безпеки та охорони здоров'я, інших закладах, які надають особисті послуги.

Детальніше за посиланням: <https://www.integrazionemigranti.gov.it/it-it/Dettaglio-approfondimento/id/41/Mediazione-interculturale>

Сертифікат HACCP: HACCP розшифровується як аналіз небезпеки та критичні контрольні точки. Цей сертифікат є **обов'язковим для тих, хто має намір працювати в харчовій промисловості і мати** справу з продуктами харчування. Якщо ви хочете стати кухарем, помічником кухаря чи офіціантом, або навіть постачальником продуктів харчування (тощо), вам необхідно пройти курс та отримати сертифікат HACCP, який підтверджує ваші знання і компетентність щодо **заходів безпеки харчової промисловості**.

Детальніше за посиланням: https://www.salute.gov.it/portale/temi/p2_6.jsp?id=1225&area=sicurezzaAlimentare&menu=igiene

Operatore Socio-Sanitario (OSS) - працівник охорони здоров'я та соціальної підтримки: Це ті, хто, працюючи з іншими OSS, займається діяльністю, що полягає в **догляді та наданні допомоги людям з обмеженими можливостями, або які мають фізичні та/або психічні вади**. Таким чином, програма OSS сприяє благополуччю тих, хто отримує допомогу, їхній автономії та соціальній інтеграції, у різних робочих середовищах: лікарнях,

будинках для пристарілих, інтернатах, а також державних і приватних підрозділах, які надають медичні та соціальні послуги.

Детальніше за посиланням:

<https://www.salute.gov.it/portale/moduliServizi/dettaglioSchedaModuliServizi.jsp?lingua=italiano&label=servizionline&idMat=PROFS&idAmb=RTENC&idSrv=D2.26&flag=P>

Кваліфікація оператора ІТ: це людина з практичними **навичками в галузі ІТ**, яка спеціалізується на інформаційних і комунікаційних технологіях та працює безпосередньо зі встановленням, налаштуванням і обслуговуванням апаратного і програмного забезпечення для ПК, мобільних телефонів, мереж, серверів тощо. Ця кваліфікація відкриває доступ до різних робочих середовищ, включно з підрозділами ІТ в компаніях, державних структурах, школах та відділах технічної підтримки.

Детальніше за посиланням: https://www.anpal.gov.it/notizie/-/asset_publisher/Yfaaffr5jnf9/content/ict-force-corsi-per-programmatori-web-e-mobile-oriented

... і є ще багато інших!

Ознайомтеся з короткостроковими професійними курсами, який пропонує регіон чи провінція, де ви живете.

Приклади проектів із підтримки працевлаштування

Програма «PERCORSI 4»: навчання, робота та інтеграція молодих мігрантів

Мета: сприяти допомозі для іноземних неповнолітніх осіб без супроводу та молоді мігрантів у переході від захищеного середовища, в якому їх прийняли, до повної незалежності та інтеграції в місцеві громади за допомогою **інтегрованих шляхів соціальної інтеграції та працевлаштування через орієнтацію та стажування**. Цей проект підтримується Міністерством праці та соціальної політики і наразі знаходиться на четвертій стадії в Базиликаті, Калабрії, Кампанії, Апулії та Сицилії.

Тривалість: 6 місяців з можливістю продовження до 12 місяців.

Оплата: **стипендії та персональні виплати**, з якими ви можете отримати доступ до спектру послуг для розвитку своїх навичок, для соціальної інтеграції, послуг працевлаштування та допомоги в досягненні незалежності.

Зацікавлені сторони в програмі персональних виплат:

- **Одержувачі:** щоб подати заявку, ви повинні бути у віці **від 16 до 24 років**, бути **іноземною неповнолітньою особою або дорослою людиною, яка прибула до Італії як іноземна неповнолітня особа**, і бути **безробітним** на момент подання заявки.

- **Промоутери:** державні та приватні суб'єкти, уповноважені виступати посередниками, або надавати послуги з працевлаштування.
- **Сторона що приймає:** всі роботодавці, які можуть приймати стажерів.

Більше інформації: якщо ви хочете взяти участь у програмі «Percorsi 4», ви можете перейти на відповідний веб-сайт: <https://www.lavoro.gov.it/notizie/Pagine/Minori-stranieri-non-accompagnati-al-via-il-progetto-Percorsi-4.aspx>

Проект «PUOI PLUS»

Мета: нова ініціатива «PUOI PLUS»³ спрямована на надання цільової підтримки відповідно до потреб громадян третіх країн за допомогою інтеграційних програм, орієнтованих на консультування, освіту, мовну та іншу підготовку, наприклад, курси громадянської та професійної орієнтації.

Конкретними цілями втручання є:

- просування, управління та моніторинг шляхів переходу до роботи;
- визначення шляхів інклюзії через надання допомоги та супроводу залученим операторам, забезпечення доступності та обміну методологіями та інструментами втручання;
- якісно-кількісна оцінка шляхів переходу, а також просування та поширення результатів втручання;

³ https://www.interno.gov.it/sites/default/files/2023-12/invito_ad_hoc_puoiplus_fami-signed.pdf

- сприяння більш активній ролі центрів зайнятості як для задоволення комплексних потреб мігрантів, так і для сприяння розвитку нових і ширших мереж з ефективними та дієвими зв'язками між державним і приватним секторами.

Цільова аудиторія: вразливі мігранти, такі як громадяни третіх країн з міжнародним, тимчасовим та спеціальним захистом, шукачі притулку, неповнолітні без супроводу дорослих та колишні неповнолітні іноземці, жертви торгівлі людьми та/або жорстокої трудової експлуатації та/або гендерно зумовленого насильства.

Інформація для промоутерів: Втручання фінансуватиметься додатково за рахунок AMIF та НП «Інклюзія та запобігання бідності 2021-27», для якого Генеральний директорат імміграційної та інтеграційної політики був визначений проміжним органом, щоб мати можливість запропонувати ширшу та багаторічну пропозицію індивідуальних дотацій та посилити шляхи соціально-професійної інтеграції в рамках ESF+ для 6 200 вразливих мігрантів, які є громадянами третіх країн. Кошти, виділені на фінансування проекту, становлять максимум 15 000 000,00 євро від FAMI на 2021-2027 роки. Генеральний директорат із питань імміграційної та інтеграційної політики залишає за собою право продовжити фінансування проекту також за рахунок інших національних джерел фінансування та/або джерел фінансування ЄС.

Детальніше: https://www.interno.gov.it/sites/default/files/2023-12/invito_ad_hoc_puoipius_fami-signed.pdf

Семінари «Skills4YOUTH»

Мета: семінари з професійної орієнтації та розвитку соціально-комунікативних навичок для молодих біженців і мігрантів у пунктах тимчасового розміщення біженців та в школах, що надають допомогу в надолуженні пропущеного (CPIA). Ініціатива Skills4YOUTH підтримується ЮНІСЕФ у партнерстві з Junior Achievement Italy в рамках проекту PROTECT⁴ у співпраці з Європейською Комісією.

Методика: на семінарах Skills4Youth (S4Y), завдяки **груповим заняттям**, ви можете поміркувати про **роботу, яку ви хотіли б виконувати, свої навички та навчання**, яке вам знадобиться для їхнього розвитку. Ви зможете поглибити свої знання про **права працівників** та дізнатися, як підготувати **резюме** або **пройти співбесіду**.

Місце проведення та тривалість: Семінари S4Y проводяться у центрах прийому та в CPIA на території всієї Італії. Кожен семінар триває приблизно 4 години.

Кваліфікація: після закінчення семінарів кожен учасник отримує сертифікат про участь.

Додаткова інформація: семінари можуть бути проведені співробітниками структур та CPIA завдяки матеріалам, наданим ЮНІСЕФ, включаючи **безкоштовний електронний навчальний курс** та **Посібник для координаторів**, орієнтований на педагогів, операторів, вихователів та працівників системи прийому дітей у притулки. Детальніше про Skills4YOUth: <https://www.unicef.it/media/skills4youth-valorizzare-le-proprie-competenze-per-orientarsi-nel-mondo-del-lavoro-costruire-il-proprio-futuro/>

⁴ <https://www.unicef.it/media/l-unicef-e-la-commissione-europea-rafforzano-la-collaborazione-a-favore-di-bambini-bambine-e-adolescenti-rifugiati-e-migranti-in-italia-protect-protecting-children-on-the-move/>

4. Поради щодо пошуку місця навчання та роботи

Де шукати професійне навчання та можливості працевлаштування?

Ось кілька порад!

1

Центри професійного навчання (CFP)

- Професійні освітні та навчальні курси (leFP)
- Короткі професійні курси, безкоштовні та платні
- Знайдіть найближчий CFP на сайті Scuola in Chiaro <https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

2

Центр зайнятості (CPI)

- Це дозволяє рекрутерам контактувати з шукачами роботи
- Декларацією про негайну готовність до роботи (DID) ви заявляєте про те, що ви готові до роботи
- Інформація про можливості працевлаштування, стажування, навчання та професійної підготовки
- Допомога у написанні резюме (CV) та надсиланні заявки на участь у конкурсі
- Послуги CPI є безкоштовними
- Знайдіть найближчий до вас CPI на сторінці «Search Desk» Міністерства праці <https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello/>

3

Інформаційне бюро в муніципалітеті, де ви живете

- Інформація про професійне навчання та працевлаштування, волонтерство та можливості для дозвілля
- Знайдіть найближчий до вас пункт Informagiovani, набравши «Cerca Sportello» на сайті Міністерства праці <https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello/>

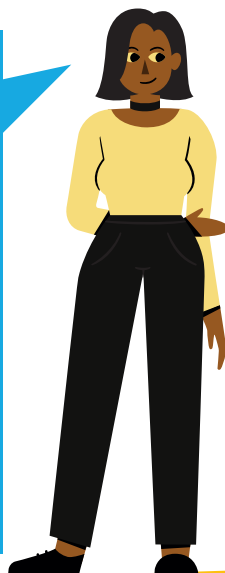
4

Веб-сайт регіону, у якому ви проживаєте

- Введіть в інтернеті «Робота + назва регіону», наприклад, Робота регіон Тоскана.
- Відвідайте сторінку, присвячену можливостям працевлаштування та коротким професійним курсам у регіоні (деякі з них безкоштовні!)

Завжди пам'ятайте, що персонал приймального відділення та ваш опікун можуть допомогти вам обрати один із шляхів, описаних вище!

Без вагань поділіться з ними своїми вподобаннями та попросіть поради. У цьому посібнику ви знайдете практичні поради щодо перших самостійних кроків, але персонал приймального відділення та опікун є вашими ключовими фігурами до моменту, поки вам не виповниться 18 років.

5. Мінімальні вимоги та необхідні документи

МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ: якості, умови або характеристики, які необхідні для доступу до навчальної програми. Вимоги залежать від шляху, але основні, спільні для всіх шляхів, перераховано нижче.

Щоб отримати доступ до навчальної програми та роботи в Італії, вам необхідно...

1

Бути не молодше 16 років*

Щоб почати працювати в Італії, вам має виповнитись 16 років, тобто **якщо вам ще не має 16, ви не можете працювати**; натомість ви можете продовжити шкільне навчання та мати доступ до навчальних програм. *

2

Проживати в Італії легально

Це означає, що у вас є **дійсний дозвіл на проживання** (більше інформації про це в розділі про необхідні документи).

3

Ви проживаєте в Італії не менше 2-6 місяців

Це мінімальний період, щоб:

- отримання атестату про неповну середню освіту
- оволодіти **італійською мовою на достатньому рівні**
- отримати **дозвіл на проживання**
- Подати заявку на **проживання**

4

У вас достатній рівень знання італійської мови

Це не обов'язково... Але це не означає, що це не важливо!
Це **вкрай важливо не лише для шляху навчання/ роботи, але і для вашої соціальної інтеграції.**

* В Італії працевлаштування можливо з **15 років** у випадку початку курсу навчання за договором **професійної підготовки** (Законодавчий указ 81/2015 Ст. 43).

5

Ви отримали
свідцтво
Licenza Media
(атестат
неповної
середньої
освіти)

Поговоріть зі своїм опікуном або працівником приймального відділення про початок процедури **само-атестації** за повні роки навчання в школі та **визнання свідочств, отриманих в країні походження**.

6

Ви
зареєстровані
в **Anagrafe**
(цивільному
реєстрі) і/або
є резидентом
Італії

Поговоріть зі своїм опікуном або працівником приймального відділення про ініціювання процедури з двох причин:

Місце проживання: підтвердження вашої адреси; це може бути адреса закладу в якому ви перебуваєте;

Anagrafe (цивільний реєстр): підтвердження вашої присутності в Італії. Це також важливо для цілей громадянства.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ: Документи залежать від обраного шляху навчання. В будь-якому випадку, нижче ви знайдете перелік документів, які варто підготувати або мати в наявності за допомогою вашого опікуна або працівника приймального відділення.

1

Дійсний
дозвіл на
проживання

Якщо ви не маєте цих документів, ви також можете використати копію вашого **Domanda di Protezione Internazionale (C3)** (Запиту про міжнародний захист) або повідомлення про ваш статус, виданого **Commissione Territoriale**.

2

Ваше
посвідчення
особи

Ви можете подати заявку на його отримання тільки після того, як отримали дозвіл на проживання. Ви маєте надати детальну інформацію про місце свого «проживання»: ви можете скористатися адресою приймаючої сторони до кінця свого перебування.

3

Codice Fiscale (фіскальний код)

Ваш опікун або працівник приймального відділення може допомогти вам отримати **ідентифікаційний код** італійського: *Agenzia delle Entrate*.
В будь-якому випадку ви можете скористатися своїм **STP-кодом** (STP означає *Straniero Temporaneamente Presente*, тобто «тимчасово присутній іноземний громадянин»).

4

Копія атестату неповної середньої школи

Його **видає школа**, центр продовження навчання або CPIA (*Centro Provinciale per l'Istruzione degli Adulti*), який ви відвідували в кінці курсу.

5

PIP, а або PEI

Це документ, який використовується для **встановлення цілей вашого навчального процесу, виходячи з ваших конкретних потреб**. План готується разом з вашим опікуном або працівником приймального відділення, школою або CPIA, або центром зайнятості. Ці скорочення означають:
PIP = Персоналізований план посередництва
PFI = Індивідуальний план навчання
PEI = Індивідуальний освітній план

6

Декларація про негайну готовність до роботи

Ви можете подати заяву DID в центрі зайнятості, де ви заявляєте про те, що ви безробітні та **готові до працевлаштування**. Якщо ви неповнолітній, ваш опікун або працівник приймального відділення має супроводжувати вас до центру зайнятості.

Документи, які ви маєте принести до центру зайнятості

- Ваш **ідентифікаційний код**
- Ваш ***permesso di soggiorno*** (дозвіл на проживання)
- Повідомлення про опіку або **призначення опікуна**
- **Дозвіл вашого опікуна** на вашу реєстрацію в центрі зайнятості.
- Довіреність опікуна для супроводжуючого оператора.

6. Професійна мета

Для успішного працевлаштування важливо визначити свою професійну мету!

Добре, але що це означає насправді?

Ваша професійна мета - це поєднання ваших професійних прагнень та амбіцій... Це те, чим ви хочете займатися, коли станете дорослим! Вкрай важливо з цим визначитись на самому початку:

- Це дозволить вам **визначити свій шлях до професійного та особистого майбутнього**;
- Це важливо, щоб **спланувати шлях навчання, спрямований на досягнення вашої мети**;
- Це допоможе керувати вашими рішеннями, щоб ви могли **знайти роботу, яка найбільше підходить для вашого профілю та інтересів**!

Щоб визначити свою професійну мету, **недостатньо просто подумати про те, чим би ви хотіли займатися...**

Важливо з'ясувати, **що пропонує ринок праці**, та в яких галузях попит на роботу найвищий. Тоді ви також можете подумати про те, **які компетенції вам потрібні** для роботи, про яку мрієте!

Тепер ваша черга!

Нижче наведена вправа спільної програми ЮНІСЕФ та JA Italia 'Crescere Che Impresa! Спробуйте відповісти на питання та подумайте про свою професійну мету.

1. Хто ви?

Що вам подобається робити? Що у вас добре виходить?

.....

.....

Що подобається в вас іншим?

.....

.....

.....

2. Що на вас чекає потім?

В якому робочому середовищі ви б хотіли працювати?

.....

.....

Яку роль вам би хотілося мати?

.....

.....

.....

3. Як вам цього досягти?

Яка шкільна або професійна підготовка вам потрібна, щоб отримати цю роботу? Атестат/диплом? Диплом про вищу освіту? Свідectво про проходження конкретної навчальної програми?

.....

.....

.....

Ви знаєте когось, хто працює в цій професійній галузі? Якщо так, напишіть, будь-ласка ім'я цієї особи. Якщо ні, спробуйте уявити, як ви можете зв'язатися з кимось, хто працює в цій галузі. Про що б ви хотіли їх запитати?

.....

.....

.....

.....

.....

Які навички потрібно розвивати для цієї роботи?

.....

.....

.....

7. Оцінка навичок

Подумайте про свої особисті риси та навички, це допоможе вибрати професійну мету.

Навички - це всі ваші особисті характеристики, які актуальні при виборі та дослідженні найбільш підходящого для вас навчального шляху:

- **Все те, на що ви здатні, ваші** можливості та здібності;
- **Заходи, в яких ви брали участь**, ваш **особистий досвід**;
- Ваші **інтереси** та **захоплення**!

Є багато різних класифікацій навичок. Ось приклад основних видів навичок:

...Здається
важко!
Що таке
«навички»?

ФУНКЦІОНАЛЬНІ НАВИЧКИ

Фундаментальні навички

Це базові навички, необхідні для особистої грамотності:

- Вміння писати
- Вміння читати
- Вміння рахувати

ТЕХНІЧНІ НАВИЧКИ

«Жорсткі» навички

Ці навички залежать від здобутої освіти та здібностей, пов'язаних з конкретними професіями:

- Теоретичні знання (напр., знання з економіки, фінансів...)
- Вміння готувати
- Знання сантехніки
- Іноземні мови
- Експлуатація конкретних машин...

ЦИФРОВІ НАВИЧКИ

Цифрові навички

Навички, пов'язані з технологіями інформаційного суспільства:

- Користування персональними комп'ютерами
- Створення цифрового контенту
- Розробка програмного забезпечення
- Використання соціальних мереж
- Пошук інформації онлайн...

ТРАНСВЕРСАЛЬНІ НАВИЧКИ

«М'які» навички

Також відомі як «навички двадцять першого століття» або «життєві навички». Це соціально-емоційні навички, які застосовуються в будь-якій професійній галузі:

- Робота в команді
- Вирішення проблем
- Прийняття рішень
- Спілкування
- Прояв ініціативи
- Креативність та інновації
- Критичне мислення
- Управління стресом
- Емпатія...

Щоб визначити свою професійну мету та обрати шлях навчання, важливо оцінити свої навички.

Оцінка своїх навичок допоможе вам **усвідомити, що ви вже можете робити, а чого (поки що) не можете**, до чого у вас є здібності і здатності. Це важливо, щоб:

- Підтвердити **набуті вами навички** (ті, які ви вже маєте);
- Усвідомити, **що у вас найкраще виходить**;
- Виявити **навички, які потребують вдосконалення**.

Чому я маю оцінювати свої навички?

Пам'ятай: щоб зробити **реалістичну оцінку**, необхідно підійти до цього завдання критично. Подумай про свої навички, враховуючи, що вони мають як позитивні, так і негативні аспекти.

Тепер ваша черга!

Нижче наведена вправа із спільної програми ЮНІСЕФ та JA Italia 'Crescere Che Impresa! Шляхом UPSHIFT. Спробуйте відповісти на ці 10 питань... На основі ваших відповідей буде створено ваш особистий професійний профіль.

Якого ви кольору?

Цей тест допоможе вам краще себе пізнати.

1. Як ви приймаєте рішення?

- A.** Я приймаю рішення швидко і довіряю своєму першому вибору
- B.** Я довго обмірковую, я надзвичайно нерішуча людина
- C.** Я думаю над тим, що про мій вибір скажуть інші
- D.** Я ставлюсь до цього серйозно і намагаюсь прийняти найкраще рішення

2. Як найкраще ваші друзі висловлюють вам свою любов?

- A.** Нам разом весело і ми разом граємось
- B.** Вони дозволяють мені говорити те, що думаю, і бути собою
- C.** Ми проводимо час разом і робимо будь-що
- D.** Вони дотримуються свого слова та ніколи не порушують обіцянок

3. Як ви поведетесь, коли ви з друзями?

- A.** Я приношу пристрась, щастя і веселощі
- B.** Я чесний(-а) та даю поради
- C.** Я піклуюся та дбаю про них
- D.** Я планую та організовую наші прогулянки

4. Що вам подобається понад усе?

- A.** Веселе і безтурботне життя
- B.** Завжди говорити та робити те, у що я вірю
- C.** Створювати гармонію та єдність у нашій групі
- D.** Бути відповідальною, надійною людиною, яка допомагає іншим

5. Як ви можете себе описати?

- A.** Хоробрий(-а)
- B.** Дбайливий(-а)
- C.** Чутливий(-а)
- D.** Організований(-а)

6. Як би вас описали друзі, які знають вас найкраще?

- A.** Схильний(-а) до суперництва
- B.** Стриманий(-а)
- C.** Дружний(-а)
- D.** Охайний(-а)

7. Як ви поведетесь, коли вам сумно і у вас немає настрою?

- A.** Я стаю грубим і запальним
- B.** Я замикаюся в собі і мовчу
- C.** Я відчуваю потребу говорити з близькими
- D.** Я намагаюся зрозуміти, чому мені сумно, і шукаю спосіб дати раду своєму настрою

8. Коли ви задоволені собою?

- A.** Коли мені вдається щось складне
- B.** Коли я вирішую проблему
- C.** Коли я допомагаю іншим
- D.** Коли мене хвалять

9. Коли ви робите щось погане, це тому, що ви:

- A.** Брутальний(-а)
- B.** Зарозумілий(-а)
- C.** Легко піддається впливу оточення
- D.** Хуліган(-ка)

10. Що би про вас сказали люди, які вас цінують?

- A.** Я симпатичний(-а), розумний(-а) та люб'язний(-а)
- B.** Що я дбайливий(-а), люблю вирішувати проблеми та пропонувати слушні рішення
- C.** Я дружелюбний(-а), я ладнаю з усіма, та я завжди охоче допомагаю іншим
- D.** Я охайний(-а), організований(-а), підготовлений(-а) та чітко виконую завдання

Тепер подивіться на літери навпроти своїх відповідей. Яку літеру ви обирали найчастіше?

A > ЖОВТИЙ

Присрасть: вас характеризують натхненність, вміння встановлювати зв'язок і спонукати інших, інтуїція

B > СИНІЙ

Розсудливість: точний і систематичний, компетентний, здатний до самоконтролю, спокійний і розважливий

C > ЗЕЛЕНИЙ

Дипломатичність: ви вмієте слухати та підтримувати інших, поводитися спокійно та миролюбно, випромінюєте гармонію та впевненість

D > ЧЕРВОНИЙ

Амбіційність: орієнтований на дії, на результати, приймає рішення впевнено і швидко

8. Відповідь на оголошення про роботу

РЕЗЮМЕ (його також називають CV — CURRICULUM

VITAE): це документ, який узагальнює інформацію про вас і використовується для подання заявки на посаду. Ваше резюме містить дані про вашу освіту, кваліфікацію, попередній досвід роботи, мови, якими ви володієте...

Але й не тільки! Цей документ також дає певне уявлення про те, хто ви, яка ваша професійна мета, які у вас навички та який у вас стиль роботи: наприклад, чи ви любите працювати у команді або незалежно; а ще з нього можна дізнатися про ваші загальні інтереси та захоплення, чи ви займаєтеся волонтерством тощо...

В двох словах, ваше резюме — це наче візитка, яку ви використовуєте, аби познайомитися з потенційним роботодавцем!

Коли ви подаєте заявку на роботу, саме ваше резюме менеджер відділу кадрів використовує, щоб вирішити наскільки ви підходите для цієї роботи. Тобто саме резюме зазвичай стає першим джерелом інформації, на основі якої вирішують, чи розглядати вашу заявку далі, скажемо, чи запрошувати вас на співбесіду. Резюме часто потрібно навіть для того, аби подати заявку на участь у **навчальному курсі**, який проводить якась установа або навчальний центр. Після того, як закінчите навчання, не забудьте внести всі навички, якості та досвід в цей документ.

Існує декілька форматів, які можете використати в своєму резюме. Одним з найбільш часто затребуваних є європейський формат: **EUROPASS**. Резюме у форматі EUROPASS можна заповнити за цим посиланням:

<https://europa.eu/europass/it>. Там потрібно обрати “Crea un CV”.

У кінці посібника ви знайдете **приклад резюме у форматі EUROPASS** (див. Додаток 1). У тому прикладі **червоним написано інструкції та поради**, які допоможуть вам створити власне резюме.
А ось деякі загальні поради.

Деякі поради...

Обсяг: не більш як одна–дві сторінки. Люди, які переглядають резюме, зазвичай обмежені у часі, тому краще викладати інформацію чітко, але коротко!

Професійна мета: на початку резюме додай коротке речення, де ви описуєте мету, яку прагнете досягнути на професійному рівні (див. Розділ 5 цього посібника). Це може бути як короткострокова так і довгострокова мета. Писати про неї необов'язково, але людина, яка переглядатиме ваше резюме, побачить, що ви обміркували це та маєте визначені цілі.

Приклад:

Кулінарія — моє велике захоплення. Я прагну набути досвіду та навичок, які дозволили б мені стати шеф-кухарем, визнаним у всьому світі.

Якщо ви ще не знаєте точно, яка ваша професійна мета, не хвилюйся. Ви можете натомість описати себе як особистість або зазначити, в якому середовищі вам хотілося б працювати.

Ось два приклади:

- 1. Я прагну працювати в динамічній, багатокультурній команді. Взаємодія з різними особистостями допоможе мені знайти свій шлях до кар'єри, яка мені найбільше підходить, і рости не тільки на професійному рівні, але і людському.*
- 2. Я творча людина, і мені потрібно розкрити свої ідеї! Я хотів би працювати в компанії, яка цінує різноманітність як силу і відкрита для інноваційних ідей.*

Навички: Навички: намагайтеся підкреслити свої навички, навіть якщо у вас немає великого досвіду роботи. Якщо подумати, то є багато навичок, які у вас є, які ви приймаєте як належне! Наприклад, у вас є досвід імміграції, ви знаєте декілька мов і маєте уявлення про багато культур — а це джерела багатьох навичок:

- Здатність швидко відновлювати сили
- Гнучкість
- Емпатія
- Пристосовність
- Незалежність
- Посередницькі навички

Остаточна перевірка: попросіть третю особу (свого опікуна, співробітника свого приймального центру або свого друга) переглянути ваше резюме, щоб переконатися, що все ясно.

Супровідний лист:

Іноколи кандидатів можуть просити надсилати разом із резюме супровідні листи. Супровідний лист пояснює роботодавцю, чому вони повинні вибрати вас над усіма заявниками. З цієї причини важливо чітко вказати мотивації, цілі та якості, які роблять вас ідеальною людиною для посади.

Співбесіда:

Якщо ваша заявка обрана, вас запросять на співбесіду, яка є зустріччю, під час якої ви будете обговорювати свої навички та мотивацію зі своїм потенційним роботодавцем.

Випробувальний термін:

деякі компанії можуть запропонувати вам випробувальний термін, перш ніж остаточно прийняти вас на роботу та підписати з вами трудовий договір. У цей початковий період важливо продемонструвати всі свої якості, щоб пройти тест. Намагайтеся співпрацювати зі своїми новими колегами, задавати питання і показувати, що ви надійні і мотивовані.

9. Трудові права

Кожний працівник має права й обов'язки. Іноземні працівники і громадяни Італії вважаються рівними щодо виконання конкретних прав, пов'язаних з роботою.

Які права я матиму, коли почну працювати?

Зверніть увагу! Деякі з цих прав (наприклад, право на вихідні у святкові дні або відпустку у зв'язку з хворобою чи травмою) можуть відрізнятися залежно від типу договору між працівником і роботодавцем

ВИНАГОРОДА

Ви маєте право на оплату «**в розмірі, пропорційному кількості і якості своєї роботи**» і в будь-якому випадку достатньому для забезпечення вільного і гідного існування» (стаття 36 Конституції).

Зверніть увагу! Особам, які не досягли повноліття, має бути гарантована така ж оплата праці, як і дорослим за рівноцінну працю (ст. 37 Конституції)

ОХОРОНА ПРАЦІ

Роботодавець зобов'язаний «вжити усіх необхідних заходів, аби **захистити ваше фізичне та психічне здоров'я**» та дотримуватися законодавчо встановлених правил охорони праці (стаття 2087 Цивільного кодексу).

Зверніть увагу! Неповнолітнім особам забороняється займатися діяльністю, що негативно впливає на їхній психофізичний розвиток (наприклад, вживати алкоголь, керувати важким машинним обладнанням, контактувати із шкідливими речовинами). Неповнолітнім забороняється носити важкі предмети більше 4 годин поспіль на день

РОБОЧИЙ ЧАС

Офіційна тривалість робочого часу — **40 годин на тиждень**. Робота понад встановлену тривалість робочого дня вважається понаднормовою і оплачується більше. В будь-якому випадку, тривалість робочого тижня ніколи не може перевищувати 48 годин (І. 196/1997).

Зверніть увагу! Неповнолітнім особам забороняється працювати понад 40 годин на тиждень, понаднормово або в нічний час

ЩОТИЖНЕВИЙ ВІДПОЧИНОК

Ви маєте право на **один вихідний щотижня**, який зазвичай припадає на неділю (стаття 2109 Цивільного кодексу).

Зверніть увагу! Неповнолітнім особи мають право щонайменше на вихідні дні на тиждень, як правило, два дні поспіль, включаючи неділю

ВІДПУСТКА, ХВОРОБИ ТА ТРАВМИ

Ви маєте право на оплачувану відпустку тривалістю **щонайменше чотири тижні на рік** (стаття 2109 Цивільного кодексу), а також на оплачувані **лікарняні** дні. У разі **травми** роботодавець платить за перші чотири дні, а INAIL (Національний інститут страхування від нещасних випадків на робочому місці) платить за наступні дні (стаття 2110 Цивільного кодексу).

ПРАВА ПРОФСПІЛОК

Ви маєте право **вступити в профспілкову організацію** з метою захисту основних прав працівників. Профспілка діє від вашого імені та захищає ваші інтереси на робочому місці.

СТРАЙК

Ви маєте право на страйк, що є **колективним утриманням від роботи**. Це означає не йти на роботу, щоб продемонструвати і привернути увагу до умов, в яких працюють, та заявити про свої інтереси. Години страйку неоплачуються (І. 146/1990).

НАВЧАННЯ ТА РОБОТА

Якщо ви поєднуєте роботу з навчанням, ви маєте право на робочі зміни, які дозволяють вам відвідувати заняття та готуватися до іспитів (І. 300/1970).

МАТЕРИНСТВО ТА БАТЬКІВСТВО

Якщо ви завагітніли, вас **не можуть звільнити у період від початку вагітності до року після народження дитини**. Ви маєте право на **декретну відпустку** (оплачуваний період обов'язкового утримання від роботи). Батьки мають право на **необов'язкову відпустку по догляду за дитиною**.

РІВНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

Жінки мають рівні трудові права. **Будь-які вияви дискримінації за гендерною ознакою заборонені** (стаття 37 Конституції).

10. Ризики, щодо роботи без контракту

Остерігайтеся роботи без контракту!!!

Її також іноді називають **незадекларованою**, підпільною або нерегулярною роботою. Це трудові відносини без договору, згідно з якими роботодавець не повідомив *Centro per l'impiego* (Центр зайнятості) про працевлаштування працівника. Незадекларована робота не передбачає жодних гарантій соціальної безпеки або страхових гарантій.

- Це означає, що якщо ви працюєте нелегально, вам не гарантовані права, про які ви щойно прочитали!
- Це означає, що **незадекларована робота часто є синонімом експлуатації, порушення прав, а іноді навіть небезпеки для вас.**

Через **незаконний характер**, штрафні санкції накладаються на роботодавця.

!!! Якщо ви вважаєте, що перебуваєте в циклі нелегальної зайнятості і хочете вирватися з неї (або знаєте когось іншого в цій ситуації), поговоріть з кимось, кому ви довіряєте, і зверніться до асоціацій захисту працівників.

Щоб повідомити про **незадекларовану роботу і трудову експлуатацію**, можна звернутися в різні офіси, наприклад, можна знайти найближчу філію наступних органів:

- **Ispettorato del Lavoro** (Інспекція з питань праці): <https://www.ispettorato.gov.it/>
- **La Guardia di Finanza**: <https://www.gdf.gov.it/>
- **Профспілка**: наприклад, CGIL (*Confederazione generale italiana del lavoro — Загальна конфедерація профспілок Італії*), CISL (*Confederazione italiana sindacati lavoratori — Конфедерація профспілок Італії*), UIL (*Unione italiana del lavoro — Профспілка Італії*) та UGL (*Unione generale del lavoro — Загальна профспілка*).

11. Принцип рівних можливостей та відсутності дискримінації

Ніхто не має права ставитися до вас по-іншому, тому що ви приїхали з іншої країни — як на роботі, так і у повсякденному житті.

В Італії заборонена будь-яка форма дискримінації при працевлаштуванні: за віком, національністю, релігією, мовою, статтю, гендером, сексуальною орієнтацією, інвалідністю, політичними або особистими поглядами, належністю до етнічної меншини, соціальним або економічним становищем, участю або неучастю у профспілці тощо.

Що я можу зробити, якщо мене дискримінують?

Якщо ви зазнали або стали свідком дискримінації, ви маєте декілька варіантів дій. По-перше — і це важливо пам'ятати — **ви можете подати позов до суду або зв'язатися з організаціями, які захищають ваші права.**

Нижче наведено інші джерела інформації та організації, до яких ви можете звернутися.

В Італії існують різні національні організації, які захищають людей від форм дискримінації та безкоштовні номери для зв'язку в разі потреби.

**UNAR – Це італійська служба протидії
расовій дискримінації, Ufficio Nazionale
Antidiscriminazioni Razziali: www.unar.it**

Це департамент призначений державою для забезпечення права на рівне ставлення і викорінення дискримінації за ознакою раси або етнічного походження.

 800.90.10.10

**Номер боротьби з насильством та
переслідуванням: www.1522.eu**

1522 NUMERO
ANTI VIOLENZA
E STALKING

Це безкоштовна послуга, доступна 24 години на добу, де спеціалізовані оператори надають допомогу та підтримку жертвам насильства та переслідування.

 1522

Telefono Azzurro: www.azzurro.it

Ця організація відстоює права дітей та підлітків та захищає їх від насильства і жорстокості, які можуть нашкодити їхньому благополуччю та розвитку.

 1.96.96

**Італійський орган із захисту дітей та
підлітків, Autorità garante dell'infanzia e
dell'adolescenza: www.garanteinfanzia.org**

Ця організація відстоює та забезпечує повну реалізацію в Італії прав дітей, визначених Конвенцією ООН про права дитини від 1989 року.

Вам потрібно поговорити зі спеціалістом? Зверніться до HERE4U!

Here4U пропонує юридичні та психосоціальні консультації неповнолітнім іноземцям без супроводу та молодим мігрантам та біженцям. Працює на платформі ***U-Report on the Move***, яку розробив ЮНІСЕФ у співпраці з Італійською асоціацією з організації відпочинку та культурних заходів (ARCI).

- Це онлайн-сервіс, доступний багатьма мовами
- Він працює з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 18:00
- Просто надішліть повідомлення у Facebook Messenger - Whatsapp - Telegram на сторінку U-Report On The Move

Це безпечний простір, де вас вислухають, тут ви можете розповісти про труднощі, поділитися думками та попросити про допомогу. Команда юридичних та психосоціальних експертів допоможе вам і запропонує підтримку, персоналізовану відповідно до ваших потреб, за сприяння лінгвістично-культурних посередників.

U-Report On The Move: <https://onthemove.ureport.in/join/>

12. Сайти з подальшою інформацією

- **Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali** (Міністерство праці та соціальної політики): <http://www.lavoro.gov.it/>
- **Clic Lavoro**, сайт, створений за підтримки *Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali* (Міністерства праці та соціальної політики), де ви можете знайти новини і корисну інформацію про роботу та навчальні курси: <https://www.cliclavoro.gov.it/>
- **Scuola in Chiaro**, сайт Міністерства освіти — дозволяє шукати найближчі до вас школи, включаючи ICЦ та Centri di Formazione Professionale (центри професійної підготовки): <https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>
- **Перелік університетських стипендій для осіб, які потребують міжнародного або тимчасового захисту, на сайті Міністерства праці та соціальної політики**: <https://integrazioneimmigranti.gov.it/it-it/Dettaglio-approfondimento/id/36/Borse-di-studio-universitarie-per-beneficiari-di-protezione-internazionale-o-temporanea>
- **Cerca sportello на сайті Міністерства праці та соціальної політики**: <https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello/>
- **Informagiovani + назва міста, де ви мешкаєте**: на сайті асоціації «Informagiovani» ви знайдете інформацію про навчання, роботу, можливості для волонтерства та дозвілля у вашому регіоні
- **Портал Integrazione Migranti**: <https://integrazioneimmigranti.gov.it/it-it/>

- **Excelsior**, інформаційна система для працевлаштування та інформації, що надається Італійським союзом торгово-промислових палат та ANPAL. Тут ви можете знайти оновлені дані про найбільш затребувані професії та галузі, які мають найбільші труднощі з пошуком персоналу:
<https://excelsior.unioncamere.net/>
- **INAIL**, *Istituto Nazionale Assicurazione Infortuni sul Lavoro* (Італійський інститут страхування від нещасних випадків на робочому місці): www.inail.it
- **INPS**, *Istituto Nazionale Previdenza Sociale* (Італійський інститут соціального страхування). Перейди з “Home” → “Categorie di Utenza” → “Lavoratori migranti”. Тут можна знайти інформацію про свої права та соціальне страхування:
www.inps.it
- **Ispettorato del Lavoro** (Інспекція з питань праці):
<https://www.ispettorato.gov.it/>
- **Juma Map** — загальнонаціональне картографування послуг для шукачів притулку та осіб, що перебувають під міжнародним захистом, доступне 15 мовами: <https://www.jumamap.it/>
- **U-Report on the Move**: анонімний та безкоштовний інструмент обміну повідомленнями (у Facebook, Instagram та Telegram), який пропонує інформацію про корисні послуги багатьма мовами про корисні послуги для іноземних неповнолітніх осіб без супроводу та молодих мігрантів і біженців в Італії. Дозволяє висловлювати свою думку за допомогою опитувань та брати участь у заходах, в тому числі соціально-рекреаційних:
<https://onthemove.ureport.in/>

ДОДАТОК 1 – Резюме формату «Europass»

Як заповнити резюме Europass

Досвід роботи

- Зосередьтеся на тих посадах, які надають додаткову цінність вашій заявці.
- Розташуйте кожну посаду в окремому полі. Почніть з останньої посади.
- Якщо у вас невеликий професійний досвід;
- Почніть з переліку вашої освіти та професійної підготовки;
- Згадайте волонтерську роботу або стажування (оплачуване чи ні), які свідчать про ваш досвід роботи.
- Якщо ви претендуєте на посаду, але не маєте попереднього професійного досвіду, підкресліть здобуті вами навички, які мають відношення до цієї посади. Наприклад, якщо ви претендуєте на посаду керівника, але ніколи раніше не займали таку посаду, підкресліть, що ваша попередня посада передбачала значну відповідальність та обов'язки щодо прийняття рішень (делегування, координація, навчання персоналу, тощо).

Вкажіть дати (від-до)

Приклад:

Вересень 2007 р. – До
цього дня

Вкажіть рід занять чи посаду

Приклади:

**Технік з технічного обслуговування/Працівник
рецепції/ Тренер-волонтер з хокею**

Вкажіть ім'я та місце розташування роботодавця
(якщо доречно, додайте повну адресу та веб-сайт)

Приклад:

Харківський Національний Університет, пл. Свободи 2, 61077, Харків

Надайте телефон, факс, електронну пошту або інтернет-адресу, лише у разі потреби.

Тел.: +380 098 372 5000 - Електронна пошта: info@karazin.ua - <http://www.karazin.ua>

Вкажіть основні завдання та обов'язки

Приклади:

- Комп'ютерна підтримка
- Відносини з постачальниками
- Тренування юніорської команди з хокею (10 годин на тиждень)

У разі потреби, вкажіть кількісно свої обов'язки (відсоток відпрацьованого часу, тривалість окремих завдань, тощо).

Бізнес або сектор діяльності: Вкажіть різновид компанії або сектор діяльності

Вкажіть ці данні лише у разі потреби.

Приклади:

Компанія або сектор діяльності: Транспорт і логістика / Аудит / Виробник автозапчастин

ОСВІТА І НАВЧАННЯ

Вкажіть дати (від-до)

Приклад:

Вересень 2004 –
червень 2007

Зазначте кожен напрямок підготовки окремо. Почніть з останніх.

Вкажіть дати (від-до). Вкажіть присвоєну кваліфікацію

Сертифікат спеціаліста: пекар

Разом з акронімом (МВПУЗТ) вкажіть повну назву.

Вкажіть назву та місцезнаходження навчального закладу або курсів (а також країну, якщо доречно)

Приклади:

Харківський Національний Університет імені В. Н. Каразіна, Харків

Вкажіть основні предмети, які вивчалися або набути навички.

Приклади:

Загальні

- Англійська, валлійська, математика, іспанська

- Фізичне виховання

Професійні

- Професійні навички (випічка звичайного хліба, випічка тортів та десертів)
- Прикладні харчові науки та технології (мікробіологія, біохімія, гігієна)
- Технологія праці (основні принципи, гігієна та безпека)
- Знання сектору та його фінансового, правового та соціального контексту

Зосередьтеся на тих професійних навичках, які будуть корисними для компанії, якщо вас наймуть

ОСОБИСТІ НАВИЧКИ

Рідна мова/Рідні мови

Видаліть усі поля, які залишилися порожніми.

Рідна мова/Рідні мови Вкажіть Рідну мову/Рідні мови

Приклад:

Українська

Не завищуйте свій рівень, який буде перевірено на співбесіді!

Інші мови

РОЗУМІННЯ - МОВЛЕННЯ - ПИСЬМО

Аудіювання - Читання - Спілкування - Говоріння

Приклад:

C1

Приклад:

B2:

Вкажіть мову

Приклад:

Англійська

Вкажіть отримані мовні сертифікати.

Вкажіть рівень, якщо він відомий.

Приклад:

Certificado de Español: Lengua y Uso

Рівні: A1/2: Початковий - B1/2 Середній - C1/2 Вільний
Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти

Описуючи свої особисті навички:

- Використовуйте зрозумілу мову з простими, однозначними словами.

- Уникайте використання жаргону та кліше (наприклад: я – командний гравець), якщо це не потрібно, щоб зазначити ваші навички чи досягнення.
- Будьте конкретні: постарайтеся визначити навички, що відповідають посаді, на яку ви претендуєте
- Вкажіть, яким чином були отримані ваші навички (через навчання, роботу, семінари, волонтерську діяльність чи діяльність у вільний час, тощо).

Комунікативні навички

Вкажіть тут свої комунікативні навички. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Приклади:

- хороші комунікативні навички, отримані під час роботи керівника відділу продажів
- чудові навички спілкування з дітьми, отримані під час волонтерської діяльності в якості тренера з хокею на льоду

Управлінські та організаторські навички

Вкажіть тут свої управлінські та організаторські навички. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Приклади:

- керівництво (на даний момент відповідаю за команду з 10 осіб)
- хороші організаторські навички, отримані під час роботи секретарем Історичного товариства. Відповідав за запрошення лекторів та рекламу заходів
- хороші навички керівництва командою, отримані під час волонтерської діяльності у якості тренера з хокею

Професійні навички

Вкажіть тут свої професійні навички, які не були вказані в іншому місці. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Приклади:

- добре розумію процеси контролю якості (зараз відповідальний за контроль якості)
- навички наставництва (як старша медична сестра, я відповідала за навчання та організацію роботи нових членів медсестринського персоналу)

Комп'ютерні навички

САМООЦІНКА

Обробка інформації

Приклад:

Початковий користувач

Спілкування

Приклад:

Середній користувач

Створення контенту

Приклад:

Середній користувач

Безпека

Приклад:

Впевнений користувач

Вирішення проблем

Приклад:

Впевнений користувач

Рівні: Початковий користувач - Середній користувач -

Впевнений користувач

Комп'ютерні навички - Лист самооцінювання

Введіть назву вашого сертифіката ІКТ.

Приклад:

Статус сертифіката: Офісний пакет - Незалежний користувач

Введіть тут будь-які інші навички роботи з комп'ютером. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Приклади:

- добре володіння офісним пакетом (обробка текстів, електронні таблиці, програмне забезпечення для презентацій)
- як фотограф-аматор, добре володію програмним забезпеченням для цифрової обробки зображень

Інші навички

Вкажіть тут будь-які інші відповідні навички. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Заповнюйте це поле, лише якщо описані навички додають цінності вашій заявці і вище ніде не згадуються. Вкажіть контекст, у якому вони були отримані.

Приклад:

- перша допомога: сертифікат першої допомоги отриманий як частина мого дайвінг тренінгу
- Особисті інтереси, що не мають додаткової цінності. Такі як читання, прогулянки, відвідування кіно, тощо. З іншого боку, приклади діяльності, у якій ви брали участь, може бути корисним. Наприклад, щоб показати, що ви ініціативна, соціальна людина, яка любить допомагати іншим:
- читання: пристрасний читач, я допомагаю студентам з читанням двічі на тиждень
 - альпінізм: досвідчений альпініст, активний член місцевого альпіністського клубу

Посвідчення водія

Вкажіть тут категорію водійських прав.

Приклади:

B

ДОДАТОК 2 – Тепер ваша черга!

Заповніть цю анкету та дізнайтеся, що ви вивчили завдяки цьому посібнику. Правильні відповіді ви знайдете в кінці.

Запитання	Відповіді
1. Чим корисна професійна орієнтація? <i>Оберіть одну або більше відповідей.</i>	☐ a. Завдяки їй я можу оцінити свої знання та набуті нових навичок, які допоможуть мені знайти роботу ☐ b. Вона не потрібна, тому що я вже знаю, ким хочу працювати ☐ c. Вона веде мене через різні навчальні шляхи, які можуть допомогти мені отримати доступ до світу роботи ☐ d. Вона допомагає мені визначити свою професійну мету та зрозуміти, як я можу її досягти
2. Освіта в Італії є правом, але також обов'язком.	☐ a. Так ☐ b. Ні
3. Який мінімальний вік з якого в Італії законодавчо дозволено працювати?	☐ a. 14 років ☐ b. 15 років ☐ c. 16 років ☐ d. 18 років
4. Якщо ви завершили трирічний шлях <i>Istruzione e Formazione Professionale</i> , або leFP (Програма фахової підготовки та освіти), яку кваліфікацію ви отримаєте?	☐ a. <i>Qualifica professionale</i> ☐ b. <i>Diploma professionale</i>
5. Стажування вважається «позакласним», якщо його проходять після завершення курсу навчання.	☐ a. Так ☐ b. Ні
6. Коли ти отримуєте <i>borsa lavoro</i> («робочу стипендію»), ви маєте змогу отримати досвід роботи і вам платять:	☐ a. Компанія ☐ b. Промоутер (регіон, провінція, муніципалітет тощо)

7. Виробнича практика — це трудовий договір, що характеризується акцентом на навчанні.	☐ a. Так ☐ b. Ні
8. Які вимоги, щоб подати заявку на цивільну службу? <i>Оберіть одну або більше відповідей.</i>	☐ a. Тільки громадяни Італії можуть подавати ☐ b. Потрібен дійсний дозвіл на проживання ☐ c. Я не повинен(-а) мати судимості ☐ d. Вік має бути від 16 до 22 років ☐ e. Вік має бути від 18 до 28 років
9. Що таке <i>attestato di HACCP</i> (атестат HACCP)?	☐ a. Атестат, обов'язковий для тих, хто хоче стати культурним посередником ☐ b. Атестат, обов'язковий для тих, хто хоче працювати у продовольчому секторі
10. Що таке OSS?	☐ a. Заклад, який надає послуги у сфері охорони здоров'я та соціальної допомоги для людей, які не можуть вести самостійне життя ☐ b. Оператор в приймальній системі
11. Щоб мати реальну можливість працювати в Італії, добре знання італійської мови обов'язкове.	☐ a. Так, обов'язкове ☐ b. Ні, не обов'язкове, проте дуже важливе
12. Для чого потрібна <i>Dichiarazione di Immediata Disponibilità al lavoro</i> , або DID (Декларація про негайну готовність до роботи)?	☐ a. Це спосіб заявити, що я шукаю роботу і можу розпочати працювати вже зараз ☐ b. Вона потрібна для отримання <i>Licenza Media</i> (атестата неповної середньої школи) ☐ c. Вона потрібна для отримання ідентифікаційного коду
13. <i>Piano Educativo Individualizzato</i> , або PEI (Індивідуальний навчальний план) — це документ, який використовується для встановлення цілей навчального шляху, яким ви йдете, на основі ваших конкретних потреб.	☐ a. Так ☐ b. Ні

14. Що таке трансверсальні навички?	☐ a. Базові навички, такі як вміння читати та писати ☐ b. Технічні навички, необхідні у певних професіях ☐ c. Соціальні та емоційні навички та здібності, які будуть корисними в усіх трудових галузях
15. Чому важливе оцінювання навичок?	☐ a. Так я можу оцінити, що я вже знаю ☐ b. Так я можу зрозуміти, які навички мені варто набути або розвинути ☐ c. Обидві відповіді правильні
16. Якщо ви візьмете участь у страйку на роботі, ваш роботодавець може вас звільнити.	☐ a. Так ☐ b. Ні
17. Чи можна поєднувати роботу з навчанням?	☐ a. Ні, якщо починаєте працювати, навчатися далі ви не можете ☐ b. Так, кожний працівник або працівниця, які поєднують роботу з навчанням, мають право працювати у зміні, сумісні з їх навчанням або іспитами
18. В Італії будь-яка форма дискримінації на роботі є незаконною, і жертви дискримінації можуть звернутися до суду.	☐ a. Так ☐ b. Ні

І тепер у нас до вас останнє питання!

За шкалою від 1 до 5, наскільки корисним був для вас цей посібник для вашої професійної орієнтації?

1	2	3	4	5
				

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

1.	a. - c. - d.
2.	a.
3.	c.
4.	a.
5.	a.
6.	b.
7.	a.
8.	b. - c. - e.
9.	b.
10.	a.
11.	b.
12.	a.
13.	a.
14.	c.
15.	c.
16.	b.
17.	b.
18.	a.

Примітки

**Finanziato
dall'Unione Europea**

UNICEF Europe and Central Asia
Regional Office - Italy Outpost
Via Palestro 68, 00185 Rome Italy
Telephone: +39.06.478091
www.unicef.org/eca/

©UNICEF, 2024

